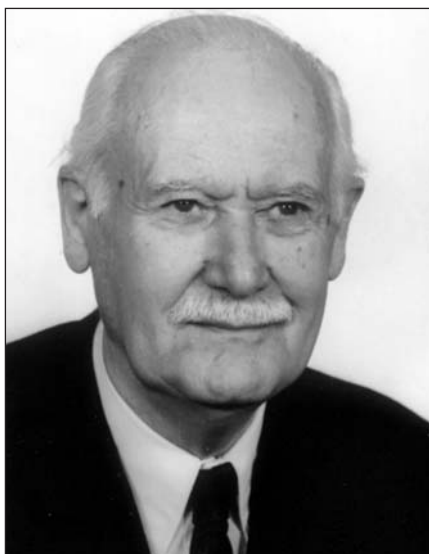

**Magyar János
akadémikus
1911–2006**

2006. január 17-én elhunyt Magyar János rubin-diplomás erdőmérnök, az MTA rendes tagja, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának (NYME EMK) ny. egyetemi tanára, az Erdészeti Tudományos Intézet volt igazgatója, Sopron város díszpolgára. Ez év január 26-án Sopronban az Egyetem aulájában felállított ravatalánál búcsúztak Tőle az Egyetem, a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztálya és Erdészeti Bizottsága, valamint a magyar erdészet, egykor volt pályatársai és tanítványai. A NYME nevében Faragó Sándor rektor, az MTA nevében Solymos Rezső akadémikus, a NYME EMK és egykori Tanszéke nevében Mézáros Károly dékán méltatta Magyar János gazdag életútját és búcsúzott az elhunyttól.

Magyar János 1911. 10. 14-én született. 1935-ben szerezte meg Sopronban az erdőmérnöki oklevelét és kezdte el uradalmi segéderdőmérnökként szakmai pályafutását. 1936–1940 között az Egyetem Erdőrendezéstani Tanszékén és az Erdészeti Kutató Intézetben dolgozott. 1941 – 1952 között az erdészeti gyakorlatban Gödöllőn, az Erdőközpontban és a Földművelési Minisztériumban Budapesten különböző vezetői beosztásokba került. 1952–1954 között volt az Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI) igazgatója. Innen került Sopronba az akkori Erdőmérnöki Főiskola Erdőrendezéstani Tanszékének élére. 1957–1960 között az Erdőmérnöki Főiskola igazgatója, majd rektorhelyettese volt. 1982-ben vonult nyugdíjba. Ezt követően nyugdíjasként főleg a tudományos utánpótlás nevelésével foglalkozott.

Halálával a magyar erdészeti gyakorlat, kutatás és felsőoktatás, valamint a Magyar Tudományos Akadémia évszázados fájáról egy olyan arany levél hullott le, amelyet együtt gyászol a hazai tudományos élet az erdészekkel, az erdészeti kutatókkal és oktatókkal. Bár tudjuk a meg nem változtatható igazságot, amely szerint: „Longius aut propius mors sua quemque manet” vagyis: „Előbb utóbb mindenkit elér a halál”, mégis nehéz elfogadni, hogy egy legendás emlékü erdészgeneráció utolsó tagjainak egyike az örök vadászmezőkhöz vezető úton átlépte a földön túli világ kapuját. Ezen az úton

elkísérték az erdő fái, bükkök, gyertyánok, éger, az égis erő fenyők és az erdészek szeretete, akiket oktatót, akikkel egy életen át dolgozott a magyarországi erdőkért és kutatta az erdők élővilágának titkait.

Akadémikus, kutatói és oktatói elhivatottságának méltatására a legjobb lehetőséget az nyújtja, ha áttekintjük, hogy tevékenységével miként szolgálta az Akadémia, ezen belül az erdészettudomány, az erdészeti kutatás és felsőoktatás feladatainak a megvalósítását.

A Magyar Tudományos Akadémia küldetése az hogy:

- legyen kutatóbely,
- legyen a nemzet tanácsadója,
- legyen a kutatás és a kutatók érdekeinek képviselője.

Úgy vélem, hogy az akadémikus, kutatói és oktatói életutat a felsorolt három szempont alapján talán a legméltóbban tudjuk kifejezni. Magyar János életútjával széles körű lehetőséget teremtett az illetén való búcsúzó megemlékezésnek

A „Kutatóbely”-re vonatkozó akadémiai célok és feladatok teljesítéséhez sokoldalúan járult hozzá, bár nem dolgozott akadémiai kutatóhelyen. Főleg az erdészeti faterméstan kutatásaival ért el újabb eredményeket. Ennek során kidolgozta a fatermési táblák alapkérdéseit, szerkesztésének metodikáját, feltárta hazai állományalkotó fafajaink valóságos termőhelyi szórásmezejét, új termőhelyi osztályozási módszert vezetett be rámutatva a faállományok felsőmagasságának célszerű alkalmazására. Az Erdészeti Tudományos Intézetnek is az igazgatója volt, amely az ország egyetlen fő hivatású erdészeti kutatóhelye. Kutatásait már kezdő erdőmérnökként elkezdte. Az Egyetem Erdőmérnöki Karán kifejtett kutatás szervező, irányító munkájával kedvezően hatott a hazai erdészeti kutatás eredményességére és a kutatási eredmények gyakorlati hasznosítására. Munkásságát az a szüntelen törekvés jellemezte, hogy egyre többet tudjon meg az erdő fájáról, az emberi tevékenységnek az erdőre kifejtett hatásairól. Tudományos tevékenységét a természet ERDŐ-i könyvének a feltárása jellemezte, amelynek kiváló összefoglalását nyújtotta akadémiai székfoglalóival. Levezető tagként elhangzott előadásának címe (1967): „Erdőrendezés-fejlesztési problémáink, különös tekintettel az élőfákészletre, mint munkaeszközre” – volt. Akadémiai rendes tagként székfoglalójának témájával: „Erdőgazdálkodásunk közérdekű továbbfejlesztésének elvi-eszmei feltételei”-nek kifejtését választotta (1985). N. Wienerrel együtt vallotta: „Tudónak lenni hivatás és elhivatottság, nem pedig foglalkozás.”

„A nemzet tanácsadója” című akadémiai célok megvalósításához elsősorban az erdőrendezés, valamint az erdészet fejlesztésére vonatkozó javaslatai és közreműködése útján járult hozzá. Ha szükségesnek tartotta, felemelte szavát az erdőgazdálkodás korszerűsítése érdekében, miközben bátran ostromozta az esetleg felmerülő hibákat. Mindezekre jó lehetőséget nyújtott számára az Akadémia Agrártudományok Osztálya, amelynek munkájában aktívan vett részt, valamint az MTA Erdészeti Bizottsága, amelynek több ciklusa át volt elnöke. Munkásságának nagyrabecsülését is jelentette, hogy az elmúlt és a jelenlegi ciklusban az Erdészeti Bizottság tiszteletbeli elnökévé választotta. Tanácsadó tevékenységének sokat köszön-

het az oktatás és a szakemberek továbbképzése is. Tudományosan megalapozott tanácsaival egyetértését fejezte ki Charles Richet állásfoglalásával, amely szerint: „Az emberiség jövője és jósorsa a tudománytól függ. Jaj az emberi társadalomnak, ha nem értik meg ezt a nyilvánvaló igazságot!”. Joggal idézhetem ez alkalommal Bertrand Russelt is, akivel Magyar János akadémikus is egyetértett. Eszerint: „A tudomány emberének rá kell bírni a világot arra, hogy szívelje meg, amit ő felfedezett.” Ebben a szellemben irányította rövid ideig az Erdészeti Tudományos Intézetet is, amellyel egész élete során tartotta a kapcsolatot és támogatta az Intézet kutatóinak a tudományos fokozatok megszerzésére irányuló törekvéseit. Szoros kapcsolatban állt mindenkor az erdő- és vadgazdasági gyakorlattal. Tanácsai legtöbb esetben a különböző országos és regionális szakmai körökben nyilvánosan hangzottak el. Szakirodalmi munkássága, tudományos cikkei és előadásai az erdőrendezésen keresztül hatottak a hazai erdő- és fagazdaság fejlesztésére. 1936-tól kezdve több, mint 180 publikációja jelent meg.

Hosszan lehetne felsorolni a „Kutatás és a kutatók” érdekeinek a képviselésével kapcsolatos tevékenységének eredményeit. Egyike volt azoknak, akik sokat tettek a tudományos utánpótlás nevelése érdekében. Az erdész kutatók sora rendszeresen kereste fel, akiket mindenkor önzetlenül segített. Emberi közvetlenségét az erdőmérnök-hallgatóktól kezdve a minisztériumi vezetőkig egyaránt értékelték, amely meg nem alkuvo jó szándékkal és segítőkészséggel párosult. Ezen a téren is jó példával szolgált az utókor számára, egyetértve Einstein megállapításával, amely szerint: „Okosan nevelni csak példaadással lehet, ha más nem segít, elretentő példával.” „Érdekképviselői” tevékenységének a legfontosabb fóruma az MTA Agrártudományok Osztálya, az egykori Tudományos Minősítő Bizottság és az MTA Erdészeti Bizottsága volt

A Magyar Tudományos Akadémia küldetéséhez kapcsolt, az előzőekben röviden összefoglaltak is bőven igazolják, hogy Magyar János akadémikus élete folyamán mindvégig méltó volt és maradt a legmagasabb tudományos elismerésre, az akadémiai tagságra, az egyetemi tanszék vezetésére.

Akadémikus munkásságának záró akkordjaként szeretném Keplernek, a hívó protestáns tudósnak az imáját idézni azért, mert mondani- valója most már Reá is vonatkozhat: „Most íme befejeztem hivatásom munkáját, fölhasználtam az erő mértékét, amelyet nekem adott Istenem, Köszönöm Neked Uram és Teremtőm, hogy teremtéssel megörvendeztetél”. Joggal mondhatja el ezt az imát hivatásának befejeztével Ő is, mert élete során az erdő talaján állva egyre magasabbra jutott alkotásaival. Ezzel is hasonlított az erdő fájához, amely gyökereivel a talajba kapaszkodik, koronájával az ég felé tör és égvyrüi átölelik szívét, elmeséli életét. Ő is az erdészettudomány egének magassága felé törekedett egy életen át, míg nem elérkezett az utolsó égvyrühöz. Életének égvyrüi azonban az elmondottaknál sokkal többre emlékeztetnek.

A sok között ki kell még emelni realista fel fogását, amelynek révén az adott helyzettel mindig ki tudott békülni és elégedett volt mindaddig, amíg a dolgok elveivel egyeztethetően alakultak. Horatius szavaival elmondhattuk Róla:

„Bene est, cui Deus obtulit parca, quod satis est, manu.” – Boldog az akit Isten úgy áldott meg, hogy elégedett. Ehhez szolgált alapul egyetemi tanári és akadémikus elhivatottsága is.

A soproni, egyetemi búcsúztatás után január 27-én Budapesten a Deák-téri evangélikus templomban tartott szertartáson vettek búcsút azok, akik itt kívánták leróni tiszteletüket a tudós erdész akadémikus iránt, akinek itt is köszönetet mondtak és lélekben tedeumot énekeltek azért, hogy egy roppant nehéz időszakban oly sokat tehetett és tett a magyar erdészért, erdészettudományért, felsőoktatásért. Berzsenyivel együtt most már Ő is joggal mondhatja el: „Partra szállottam. Levonom vitorlám. A szelek mérgét nemesen kiálltam.”

A baráti, munkatársi nagyrabecsülés és szeretet hozta össze a gyászolókat Magyar János akadémikus ravatala köré. Ez a szeretet egyrészt növelte az emlékező szomorúságot, másrészt megerősítette azt a szándékot, hogy emléket a magyar erdész, az erdészettudomány művelője, a NYME, az ERTI, és nem utolsósorban a Magyar Tudományos Akadémia, az MTA Agrártudományok Osztálya és Erdészeti Bizottsága tisztelettel őrzi.

Solymos Rezső

az MTA rendes tagja, kutatóprofesszor

Schandl Lajos (1938–2006)

Lajos barátom 1938-ban született Visegrádon. Édesanyja háztartásban dolgozott, míg édesapja erdei fuvaros volt. Ez kihatott egész életére, pályafutására, hiszen így szerette meg az erdőt.

A Debreceni Erdészeti Technikum 1953-ban fogadta be sok más osztálytársával együtt. Lajos hamarosan jó tanuló, jó sportoló, jó humorista és jó közösségi ember lett.

A technikum elvégzése után a Börzsönyi Állami Erdőgazdaság Nagymarosi Erdészetihez került, kerületvezetői beosztásban dolgozott. Ebben az időben ismerte meg későbbi, hűséges feleségét. Házasságukból két gyermek született, akik szintén az erdőt szolgálják.

Pár év múlva átkerült a Visegrádi Erdészetihez, ahol műszaki vezetőként dolgozott. A Pili-si Parkerő Gazdaság akkori igazgatója, dr. Madas László sok fantáziát látott az ügyes, fiatal műszaki vezetőben és magához vette az Erdőgazdaság központjába, ahol a fahasználati ágazat főelőadójaként hosszú évtizedekig dolgozott. Igazságos, szorgalmas, kreatív munkát végzett, mindig a jobbításon törte a fejét. Legfőbb erénye talán az volt, hogy sohasem felejtette el azt, hogy milyen szegénységből indult, ennek köszönhetően az egyszerű munkásembert mindig megbecsülte.

Munkásságához fűződik az egységcsomagok LKT-s közelítési módszer kidolgozása. A Lepencei Fűrészsüzemben kidolgozott újítást szintén említésre érdemes.

Humorérzéke legendás volt. Egyszer megtörtént, hogy miután beharangozta, hogy egy gazdag nyugati gyárosnő fog jönni az Erdőgazdasághoz nagy tételű faanyag vásárlása céljából – Ő maga beöltözött női ruhába. Az éppen nőnapot ünneplő vezérkar nagy várakozással és kíváncsisággal várta a milliárdos hölgyet. Lajos parókat, magassarkú cipőt húzott, kirúzsozták, kifestették, úgyhogy saját apja sem ismerte

meg. Így vonult aztán be a bálterembe. A „szörnyen kinéző” magas hölgy láttán a bálterem elnémult. Lajos odalibeggett a vezérigazgatóhoz és kifogástalan német tudással bemutatkozott. A vezérigazgató egy filigrán, csinos hölgyet várt, akit talán szívesen elgardírozott volna, így viszont a német hölgyet egyből rábízta az egyik munkására. Szenzációs színészi alakítás volt ez!

Őt novellás kötete jelent meg, másik öt kötetét megírta, de annak kiadására már nem volt anyagi ereje.

Kitűnő érzéke volt ahhoz, hogy az élet prózardzüléseit felismerje. Ezek a novellák korrajtot, az igazi szakmai szépséget, az erdő szeretetét illusztrálják.

Nyugdíjba vonulása után különböző társadalmi tevékenységeket folytatott. Hosszú ideig önkormányzati képviselőként tevékenykedett a faluért, a kisvárosért. Talán ez lett a legnagyobb ballépése életében. A politika vihára, a pártok marakodása kikezdte az egészségét. Tudom! – hiszen sokat találkoztunk, beszélgettünk. Ő egy mély érzésű, önmarcangoló típusú ember volt, ezt a „harcot” egészségesen már nem tudta megvívni. Annak ellenére, hogy sohasem volt párttag, nem bírta el a szíve azt a nyomást, amely ránehezedett ebben a „beosztásban”. Mindennek ellenére nagyon büszkén mutatta a PRO URBE díjat. Nagyon jólesett neki, hogy a polgármester, a testület és a jóérzésű emberek elismerték jószándékú tevékenységét.

Hogy milyen sokan szerették? – azt bizonyította a temetésén megjelent gyászoló tömeg. Utolsó útjára sok szíven kísértük el. Köszönetet mondok a család és a magam nevében is a pilisi erdészeknek, akik vitték a koporsóját, akik alkalmi énekkart alkotva tették emlékeztessé Lajos barátom temetését.

Isten nyugosztaljon!

Vajda Pál

Virág Ferenc (1937–2006)

2006. január 31-én a Cserhát szívében fekvő nagylóci templom harangja temetésre hívta a környező lakosokat, erdészeket. Az Ipolyerdő Rt. Szécsényi Erdészetiének mindenki által megbecsült és szeretet nyugdíjas erdészét, Virág Ferencet temették.

1937. július 20-án született Rimócon, erdészcsaládba. Édesapja a Cserhát Állami Erdőgazdaság rimóci kerületében dolgozott. Ferenc az általános iskolát Rimócon végezte. Családi indításra és az erdő szeretetével 1952 szeptemberében Sopronban, az Erdészeti Technikumban kezdte meg tanulmányait és szerzett oklevelet.

Központi utasítás alapján visszakerült a Cserhátba, a Cserhát Állami Erdőgazdaság Inászóti Erdészetihez, ahol beosztott, majd a Tábi kerületben lett kerületvezető erdész.

Munkájának elismerése után 1961-ben a Nagylóci kerületbe helyezték át, mely az erdészeti egyik legnehezebb kerülete volt.

Több alkalommal kínáltak fel részére műszaki vezetői beosztást. Ezt nem fogadta el, „tő melletti erdész” kívánt lenni. Az erdő szeretete – amit otthonról hozott – az erdészkerületben tartotta.

Nagyon nagy munkabírással rendelkezett, tisztelte kollégáit, főnökeit.

42 évet töltött el Cserhát erdőiben, ebből 36 évet a Nagylóci kerületben dolgozott. Munkáját

dicsérik a szépen fejlődő tábi, rimóci, nagylóci erdők.

1977. december 16-án nyugdíjba vonult. Nyugdíjasként magánerdő-gazdálkodónál folytatta tovább munkáját.

2005. szeptember 30-án Sopronban az Erdészeti Technikum az 50 éve végzett diákok részére alapított Aranyoklevelét vette át. Tele élte az erdővel együtt örült az osztálytársaival, távlati terveiről beszélt.

Január 27-én villámcsapásként ért bennünket hirtelen halála.

Temetésén kollégái, osztálytársai, barátai kísérték utolsó útjára. Ott voltak a környékbeli emberek is, akik szerették és tisztelték.

Grózer László (1938–2005)

1938-ban született Horvátikmlén erdészcsaládban, így az erdő szeretetét, a vadászszenvedélyt már kora gyermekkorában szívta magába.

1955-ben szerezte meg technikus oklevelét a Soproni Erdészeti Technikumban, majd ugyanebben az évben került a Kisalföldi Erdőgazdaság Mosonmagyaróvári Erdészetihez ahol egész szakmai pályafutását töltötte. 1957-ben neveztek ki kerületvezető erdésznek. Előbb a Mosonmagyaróvár Városkarosi kerületben tevékenykedett, majd 1964-től a Szigetközben a Kisbodaki, később 1990-től 1994-ben történt nyugdíjazásáig a Rajkai erdészkerületet vezette. Munkája során vadászati feladatokat és a környékbeli termelőszövetkezeti erdőkben szakirányító munkát is ellátott.

1968-ban kötött házasságot. Két gyermeke született, akik közül fia vadászként ugyanazon a munkahelyen viszi tovább a családi hagyományokat.

2005. január 27-én hosszan tartó súlyos betegség után hunyt el.

Emlékét örökké megőrizzük szívünkben

Stádel Károly (1942–2005)

Győrben született jónevű polgári családban, egész élete, szakmai pályafutása ide kötötte, igazi lokálpatrióta volt.

1960-ban az erdészeti technikum elvégzését követően a Kisalföldi Erdőgazdaságnál helyezkedett el.

Rövid gyakornoki idő után az Észak-hansági Erdészeti, lébényi kerületébe neveztek ki kerületvezető erdésznek, ahol részt vett a Hanság fásításában, a mezővédő erdősáv-rendszerek kialakításában, kivitelezésében.

1963-ban került át a Győri Erdészethez, ahol a koronói erdészkerület vezetője lett és itt dolgozott nyugállományba helyezéskéig. Kerületvezető munkája mellett ellátta a környező termelőszövetkezetek erdőgazdálkodásának szakmai irányítását, amely a csemete elültetésétől a végvárig a teljes vertikumot magába foglalta. Kerületvezetői és szakirányító tevékenysége folytán megvalósításra került mintegy 1500 ha erdő.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek a szakmai munkába lépésétől kezdve tagja volt. Aktív egyesületi tevékenységének is köszönhetően 1974-től a helyi csoport vezetőségének tagja.

1975-től a helyi csoport javaslatára az OEE elnökségének tagja, ahol elismerve tevékenységét 1985-ben az OEE technikai alelnökévé választották, melyet – közmegegyezésre 1990-ig töltött be. Fentiekben túlmenően 1975-től 1990-ig az egyesület lapjának szerkesztőbizottsági tagja is volt.

1999-ben egyesületi és szakmai munkájának elismeréseként az OEE Kaán Károly emlékéremmel tüntette ki.

Nyugállományba vonulása után is folytatta aktív szakmai tevékenységét. A megváltozott viszonyoknak megfelelően a magánerdő-gazdálkodás beindítása, szakmai koordinálása új erdők telepítése lett élete célja. A saját területén kísérletezve vezette be az akác magvetéssel történő telepítését. Az új technológia szigorú betartása mellett – az elmúlt 14 év során – mintegy 1500 ha akácerdőt létesített az egyéb fajok mellett. Eközben a HM által a megyében kezelt, mintegy 1300 ha szakmai irányítását végezte, ahol szintén jelentős erdőfelújítási és erdőtelepítési munkákat kivitelezett. Élete utolsó munkanapján 2005. április 12-én még szervezte a tavaszi erdővédelmi munkákat.

Mindig szívügyének tekintette az erdészek összetartását. Legnépszerűbb volt Győrben az általa 20 éven át megszervezett erdészbál, melyet az erdészek mellett a győri polgárság is magáénak vallott. Emellett a győri sport élszurkolójaként futball- vagy kézilabda-mérkőzés elképzelhetetlen volt nélküle.

2005. április 12-én szívbetegsége miatt súlyos állapotba került és egy hét múlva távozott a földi létből.

Április 22-én rokonai, barátai, tisztelői szárai kísérték utolsó útjára. A kollégák nevében Mogyorósi Zsolt erdész mondott búcsúztatót, majd elhelyezték az emlékezős virágait a Győrnádorvárosi köztemetőben lévő családi sírboltnál.

Drága Karcsi Barátunk! Emlékedet szívünkben megőrizzük. Isten veled, nyugodj békében!

Szanyi Tibor (1929–2005)

1929-ben született Bakonybélben. Az erdő szeretetét, szolgálatát a vadászszenvedélyt a családban szívta magába: édesapja erdész volt a Bakony rengetegében.

Alsófokú iskoláit a háború vérvízataros éveiben végezte, első kenyerét fizikai munkával kereste, majd a munka mellett szerzett erdész képesítést.

Erdészként első szolgálati helye a Bakonyban, Huszárokölöpusztán volt, itt 1964-ig szolgált. A Kisalföldre 1964. október 1-jével került a Rábaközi Erdészet éppen megüresedő Szobavölgyi kerületébe, 6 évig lakott a göbös-majori erdészházban.

Az eddigiektől teljesen eltérő gazdálkodási körülmények között hamar feltalálta magát a cseri erdőben, csak a vadászat hiányzott a munkaköréből.

Az erdőgazdálkodás nagy fejlődésen ment át ebben az időben, a kézi eszközöket kezdték a motorfűrészek felváltani, a berekmajori fogatgazdaság mellett megjelentek a közelítő traktorok is. Az új kihívásokat nagyszerűen leküzdötte, kiegyensúlyozott, vidám természete jó hatással volt a környezetére is.

A gyermekkori álmok, a szülőföld vonzása a Bakony közelébe vonzotta, így amikor az erdészet legtávolabbi kerületében Szany – Mórícerdőn hely kínálkozott, áttette székhelyét ide, és 1971-től 1990-ig itt szolgált.

A községben levő hajdani püspökségi erdészház lett az otthona, az erdők vadonából egy nagyközség közepén találta magát családjával. Élete párja is munkahelyre talált, gyermekük itt kezdett el iskolába járni.

Kerülete hamarosan bővült az Égererdővel, csemetekert, karácsonyfa-telep, bogránműhely, fogat- és MÁV-rakodó is volt a megmunkált kerületben.

Nagy lendülettel fogott munkába az új helyen, ütőképes fakitermelő és erdőművelő brigádot tartott össze, munkájukat az erdészet központjától távol lévén nagy önállósággal szervezte. Sok gépi munkát a helyi termelőszövetkezettel oldott meg. Szép erdőket, szlavón tölgyeseket, égereseket örökölt elődeitől, és gyarapította is őket. A bogránműhelyben az egész erdőgazdaság számára készítették szerszámnyeleket, erdei bútorokat, de még evezőlapátot is.

Hamarosan a helyi közélet aktív résztvevője lett, a Hazafias Népfront és a sportkör elnöke volt Szanyban, a község minden társadalmi megmozdulásában tevékenyen részt vett. Szakmai és közéleti munkájáért a Munka Érdemrend bronz fokozatát vehette át az Elnöki Tanács elnökétől.

1981-82-ben a nevéhez fűződik a szilsárkányi Kiss Ferenc emlékház kerítése és parkosítása, kivitelezési munkáinak irányítása. Ennek eredményét az ország szakközönsége az Országos Erdészeti Egyesület 2004. évi vándorgyűlésén láthatta.

1989 végén vonult nyugdíjba, de még fél évig ellátta a szolgálatot kerületében, amíg utódja katonai szolgálatból leszerelt. A rendszerváltás életmódváltást is hozott családjá számára, az erdészház visszakerült egyházi tulajdonba, így párjával költöznie kellett az eddigi fészekből. Pápara költöztek, de gyakran visszalátogatott élete legfontosabb állomására, egész életében jó kapcsolatot tartott fenn volt munkatársaival, akik mindig szívesen látták.

Ha tehette eljött a nyugdíjas találkozókra, volt kollégáinak nyugdíjas búcsúztatójára is. Párja korai halálát követően 10 évig élt özvegyen, ahogy unokái nőttek, középiskolába kerültek, minden idejét-erejét az ő tanulásk segítésére áldozta.

Fél évvel ezelőtt történt balesete, kezdődő betegsége felőrölte egészségét. Életének 77. évében 2005. december 30-án távozott közülünk, nagy úrt hagyva maga után. Hamvaitól 2006. január 11-én vettünk végső búcsút Pápan, az Alsóvárosi temetőben.

Drága Tibor Barátunk! Isten veled! Emlékedet örökké megőrizzük szívünkben! Nyugodjál békében!

Greguss László Géza
OEE helyi csoport titkára

Csuport Sándor (1924–2006)

1924-ben született a Felvidéki Naszvadon. Amint visszakérül a Felvidék, Pilisszentlászlóra települ, mint erdészgyakornok.

A háború után visszatelepül Naszvadra azért, hogy teljes családdal együtt kitelepítsenek. A gyilkos politika 3100 magyar ember életét törte ketté a kitelepítéssel Naszvadon. A Te családod a somogyi Szulokra kerül. Te azonban rövidesen ismét Szentlászlón vagy már.

Rövid soproni erdészeti szakiskolai tanulás után 1952-ben a Szentendrei Erdészet Sikárosi kerületébe neveznek ki kerületvezető erdésznek. Itt dolgozol 1968-ig. 1969-től a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság Fő-építésvezetőségéhez kerülsz.

Majdnem egy időben ugyanitt vállal állást egy kezdő erdőmérnök-gyakornok – jómagam. A következő 15 évet együtt dolgoztuk, majd 1984-ben nyugállományba vonultál.

Ennyi az élet, ennyi az életed? Ilyen röviden elmondható?

Ezerszáma éjszaka indultál, gyalog a távoli vágásba, hogy időben ott legyél a munkakezdéseken, és még hány hasonló példát mondhatnék a felelősségről, amelyet elismerve az erdészeti szolgálatért négyszer kaptad meg a Kiváló Dolgozó kitüntetést. Felépítetted házat, műveltél a hatalmas üvegházaidat, szőlődet, nagy málnásodat, neveltél sok számosállatot. Egyidejűleg még Pilisszentlászló tanácselnöke is voltál.

Hány erdész köszönheti Neked, hogy újtárra indítottad? Sikárosban mindig volt erdészgyakornok Nálad. Nemcsak a szakmára oktattad, hanem embernek is neveltél őket.

A Fő-építésvezetőség szakszervezeti bizalmija voltál.

Egy alkalommal – még a pártállam virágkorában – egy borivóban sok mindenről beszélgettünk. Felvetődött, hogy a sikárosi erdészháznál levő fészületet az ott lakó erdész milyen tisztelettel gondolja. „Amikor én laktam ott, azt a fészületet én is ugyanúgy gondoltam, és – mondandójával megállt, szénézett az ivóban, majd halkabban folytatva mondta – és annak a mása mindig a nyakamban függ az ingem alatt.” – Egymás szemébe néztünk, koccintottunk.

Nyugdíjas életében ritkán, de rendszeresen látogattam. Finom sonka, kolbász, puha kenyér és bor került az asztalra. Eltelt megint vagy 15 év. Az ételből, az italból mind kevesebbet fogyasztott. A nyolcvanadik születésnapját az Apátkúti vadászházban terveztük köszönteni sok kollégával együtt. Az ünnepség elmaradt.

Amikor úgy három hete Budakeszin az érműtét után meglátogattuk, megfogtuk egymás kezét. Hangját alig hallottuk, szeméből könny csordogált. Arra gondoltam: Vajon lesz-e valaha is köszöntés?

Kedves Sándor Bátyám!

Koporsód előtt állván mondom Néked: A harcot megharcoltad, a hitet megtartottad, Isten éltessen Téged az örökkévalóságban!

Bánó László